

Christian Aarslevs tale om ordblindhed til Nordisk Talefest

Taler

Christian Aarslev
Gymnasieelev

Dato

12. maj 2023

Sted

Skamlingsbanken, Kolding

Jeg elsker mit JEM, men ikke det danske HJEM. Når jeg siger det på den måde, så lyder jeg lidt... skør. Så lad mig lige forklare.

Jeg elsker den måde, jeg staver jem på. Nemlig J-E-M.

I modsætning til den danske retskrivningsordbog, så har jeg ikke noget H med. Så jeg staver det ikke H-J-E-M.

Jeg er ordblind, som Jens sagde tidligere. Jeg har dysleksi. Det har jeg sammen med 400.000 andre danskere. Og derfor børnestaver jeg.

Derfor vil jeg også gerne have det unødvendige væk. Ja, det skjulte, det skyggende og det skyldfyldte bogstav i ordet hjem, nemlig det stumme H.

Det H, der har fået min hjerne til at vride sig i hver eneste retskrivningsprøve, fordi jeg ikke kunne stave til hjem, når læreren sagde "Louise skal hjem. Stav hjem."

H'et, ja, det er et problem. Men jeg har fundet et firma, der har opdaget selv samme problem. Nemlig Jem og Fix.

Ja, de staver jo hjem uden H, og man forstår jo, hvad de mener, ud fra konteksten.

Konteksten giver mening. Det giver ordet mening.

Det er sådan sprog fungerer. Især det danske. "Hver man for sig selv", "Der er virkelig godt vejr udenfor" og "Alle mennesker meget værd".

Disse 3 hver/vejr/værd staves på 3 vidt forskellige måder på dansk, men ud fra KONTEKSTEN har vi lært, hvordan de skal staves. Ja, ud fra konteksten giver ord og får ord mening.

Det danske sprog det bruger jeg med fryd. Det er, hvad jeg taler derhjemme. Det er, hvad jeg skriver i mine skolenotater. Det er, hvad jeg tænker med. Lige siden jeg var lille, har det danske sprog fulgt mig, hvor end jeg gik. Så hvorfor skal det så være unødvendigt besværligt at skrive?

Som sagt er jeg en del af de 7% af alle danskere, der har dysleksi. Det er 400.000 personer. 400.000 personer, der har det fra svært til umuligt med at skrive på deres eget modersmål.

Det sprog vi kender og elsker bliver lige pludselig bliver lige pludselig til et mareridt, der kaster tilfældige stumme bogstaver ind alle mulige steder, især når vi skriver en helt almindelig indkøbsliste.

Vi bliver lænket af det sprog, vi kender og elsker.

Jeg kunne stave hjem J-E-M, og i ville forstå det ud fra konteksten, hvad jeg mener.

Jeg ved godt, at dansk har nogle regler og derfor mit JEM måske skulle staves JEEEEEM. Men til det siger jeg - nej! Dansk er et dynamisk sprog, og fordi vi ændrer måden at tale på, så skal vi også ændre måden at stave på.

I 1948 der fik vi en dansk retskrivningsreform. Vi fik et nyt bogstav. Bogstavet Å, fordi vi ikke udtalte måde som maade.

Jem og Fix er et perfekt eksempel. Vi har fjernet det stumme bogstav, og vi forstår stadigvæk, hvad man mener, selvom vi børnestaver.

Ja, hvorfor ikke bare børnestave over det hele og fjerne alle stumme bogstaver? Så bliver det lidt lettere for os alle sammen.

Jeg vil gerne have jeres hjælp. Jeres hjælp til at lære af Jem og Fix og børnestave, hvor end I kan. Hvorfor ikke gøre det så let som overhovedet muligt, så forstår vi hinanden meget bedre.

Så kan vi gå lidt hurtigere fra made til måde.

Gør dansk til det sprog, hvor jeg kan skrive til min mor "jeg skal snart jem" stavet J-E-M.

Kilde

Tilsendt af taler

Kildetype

Digitalt manuskript

Tags

Politisk tale, Talefest

Relateret

Ea Kamstrups tale om et farligt dyr til Nordisk Talefest
12. maj 2023

Mohammad Saad Faqrodins tale om integration til Nordisk Talefest
12. maj 2023

Lisa Storinggaard Nygaards tale om karaktersystemet til Nordisk Talefest
12. maj 2023

Matias Fournais-Sanchez' tale om racisme til Nordisk Talefest
12. maj 2023

Andrea Beyer Holms tale om drenge- og pigefarver til Nordisk Talefest
12. maj 2023

URI

<https://www.dansketaler.dk/tale/christian-aarslevs-tale-til-nordisk-talefest>